

ДО ПРОБЛЕМИ ДИСФЕМІЇ В СУЧАСНІЙ АНГЛОМОВНІЙ ПРЕСІ

Романа Гнатківська

Львівський національний університет імені Івана Франка

(вул. Університетська, 1, м. Львів, 79000)

Досліджено проблему функціонування дисфемізмів у сучасній англomовній пресі. Визначено поняття дисфемізму, що є явищем дискурсивно-контекстуальним і протилежним в асоціативно-денотативному плані евфемізму. Розглянуто основні джерела творення дисфемних одиниць і умови їхньої дієвості. Виділено основні функції дисфемізмів у газетних текстах.

Ключові слова: дисфемія, дисфемізм, евфемізм, пейоративне значення.

Дисфемія як процес ненормативного називання денотата з метою його негативної оцінки відповідно до інтенції мовця існує з давніх-давен, проте особливої популярності вона набула в сучасному дискурсі. Для мови сьогодення характерна більша свобода вибору мовних засобів, відмова від мовних табу та евфемізмів, прагнення подолати невизначеність. Оскільки дисфемізмам притаманна яскраво виражена експресія, вони і раніше простежувались у засобах масової інформації. Проте мас-медіа не залишились осторонь загальних тенденцій і, як результат, проникнення просторічних, жаргонних, арготичних елементів у мову періодичної преси останніми роками поживалось і стало однією з її найважливіших рис. Посилене вживання дисфемізмів у сучасних газетних публікаціях пояснюється ще й тим, що негативна оцінка у мас-медіа переважає над позитивною, оскільки оцінюють переважно опонентів.

Незважаючи на наявність досліджень з функціонування некодифікованої лексики в нормативно орієнтованих текстах, особливості функціонування соціально-оцінної лексики в газетно-публіцистичному стилі залишаються недостатньо вивченими. При цьому різнобічне дослідження дисфемії загалом і її

проявів у мові засобів масової інформації зокрема є важливим не лише для розширення нашого уявлення про дисфемістичні мовні одиниці як такі, а й для поглиблення загального розуміння сучасного емотивного дискурсу.

Проаналізовано понад 30 статей на різноманітну тематику з британських (The Times, The Economist) та американських (The New York Times) періодичних видань, у тім числі електронних версій газет. Підбір матеріалу для дослідження здійснено методом суцільної вибірки.

Перш ніж перейти до розгляду дисфемії в текстах мас-медіа, важливо означити рамки цього поняття. Дисфемізм (від гр. *dis* – «погано» і *phem* – «говорити») визначають як заміну емоційно і стилістично нейтрального слова більш грубим і зневажливим [4], наприклад “to be holed up” (про лідера терористів), “to slice off the head”, “to drag feet in the implementation of something”, “the orange lot” (прихильники Віктора Ющенка), “to murmur” (що в контексті однієї статті означає “нерішуче заявляти”), “tit-for-tat blockades”, “to be dragged kicking and screaming towards a new partnership”, “to sneeze at something.” Дисфемізм протиставляється евфемізму (від гр. *eu* – «добре») – емоційно нейтральному слову чи виразу, що вживають замість синонімічного, яке здається мовцю непристойним, грубим і нетактовним.

Як зауважує А. М. Кацев, дисфемізм – це не евфемізм зниженого стилю, а його антипод. Дисфемізм протилежний евфемізму не в стилістичному, а в асоціативно-денотативному плані [2]. Окрім того, дисфемія – це не просто вживання лексики зниженого стилю (вульгаризмів, сленгізмів, жаргонізмів і просторічних виразів), а навмисне використання табуйованої мовної форми (або ж нейтральної лексики, яка містить негативну оцінку), що не відповідає даній мовленнєвій ситуації, з метою вирішення певної комунікативної задачі [7].

Отже, дисфемізми не тотожні лексиці зниженого стилю. Дисфемія є явищем мовленнєвим, дискурсивно-контекстуальним (деякі мовознавці вважають дисфемію стилістичним прийомом, хоча її статус ще остаточно не визначений). Поява і вживання дисфем безпосередньо пов’язані з соціально-історичними чинниками і відображають їх. Наприклад, вороже ставлення

європейців до проникнення мусульманської культури, зокрема, через потенційне членство Туреччини в Європейському Союзі, знайшло відображення у словосполученні «the encroachment of new cultures or religions» (The Economist, 26 лютого 2006), тобто воно сприймається як вторгнення, посягання на права. Отже, слово чи вираз стає дисфемізмом лише в певних умовах дискурсу, само по собі воно є лише зниженою, табуваною або прагматично нейтральною лексикою [7].

Дисфемістичні одиниці ще інколи називають дефемізмами або какофемізмами, проте між термінами «дисфемізм» і «какофемізм» існує відмінність. Застосування дисфемізмів може визначатись бажанням або відкрито образити співрозмовника, або ж у гумористичній формі заперечити йому, тоді як для какофемізму характерним є лише перше вживання.

Процеси евфемізації і дисфемізації (або дисфемії та евфемії) функціонують як дві протилежні тенденції у мові і мовленні: для пом'якшення та посилення негативної експресії. Як зазначає А. М. Резанова, дисфемія є універсалиєю в системі номінативних засобів мови. Це поляризація, поділ номінативних засобів на два прагматичні полюси з нейтрально-позитивною і негативно-маркованою оцінкою [7].

Дисфемізми, подібно до евфемізмів, можуть бути як сталими замінами нейтральних позначень, так і okazіональними індивідуально-контекстними утвореннями. Наприклад, у мові преси прихильників жорсткого курсу в політиці і використання військової сили в конфліктах часто називають «яструбами» (хижаками): «The timing of this threat looks particularly odd: even Soviet hawks used to wait for six months after an American election to make big statements of military strategy» (The Economist, 6 листопада 2008); «The Democratic Party is in general rather less hawkish than many of Mr Obama's senior advisers» (The Economist, 13 листопада 2008).

Дисфемістичним за своєю природою є також іменник «кишеня», вжитий замість позначення «казна» (оказіональний дисфемізм), яке було б «природнішим» у контексті аналітичної газетної статті: «With the world's third-

largest foreign-currency reserves, the depths of the Kremlin's pockets are not in doubt» (The Economist, 16 жовтня 2008).

Дисфемізми та евфемізми як okazіональні індивідуально-контекстні заміни одних слів іншими мають відмінні функції. Евфемізми вживають з метою викривлення чи маскуванню справжньої суті позначуваного, в той час як дисфемізми нічого не маскують, а експресивно, в оригінальній формі виражають негативне ставлення автора до позначуваного.

У західних джерелах евфемізми і дисфемізми об'єднують терміном «ексфемізм» (X-phemism) і розрізняють традиційні (conventional) і загальні (general) ексфемізми. Традиційні ексфемістичні одиниці використовують з єдиною метою – щоб ввічливо чи неввічливо позначити табуйовані теми. Ця категорія пов'язана з ввічливістю і соціальними нормами, а не з почуттями мовця. Традиційні дисфемізми можуть мати позитивну соціальну цінність, виражаючи невимушеність, неформальність, солідарність тощо: «... they (молоді мусульмани) loved Barack Obama's call to activism, the promise of change, the sheer newness of the guy» (The New York Times, 7 листопада 2008). У текстах мас-медіа стилістично знижена лексика сприяє реалізації принципу діалогічності мовлення завдяки стилізації неофіційного, невимушеного спілкування [3].

Загальні ексфемізми, описуючи ситуацію, подію чи предмет, передають певне ставлення мовця до них (пор. "terrorist" і "freedom fighter"). Наприклад, через пробки на дорогах автобуси не висаджують, а «скидають» пасажирів серед дороги, і люди в таких умовах принижені до статусу речей: «With nowhere to stop, coaches dumped their passengers in the middle of the road where they had to negotiate giant potholes turned into ponds by rain falling from a leaden, polluted sky» (The Economist, 13 листопада 2008).

Власне автори газетних статей зацікавлено спостерігають за процесом (і сприяють йому) набуття словом негативної конотації в контексті суспільних і політичних подій. Французький президент Ніколя Саркозі проявив у своїй політиці ознаки соціалізму, а, отже, «the word "French", which during the invasion of Iraq in 2003 was sometimes employed in America as an abusive synonym for

“spineless”, is now more likely to be used to mean “socialist» (The Economist, 13 листопада 2008).

Отже, в прагматичній структурі дисфемії вирізняють соціологічний і психологічний аспекти.

Вважають, що евфемізми і дисфемізми недовговічні. Евфемізми існують, доки вживають їхні «недопустимі еквіваленти». Колишні евфемізми можуть з часом сприймати як «грубі», отож виникає необхідність застосування нового евфемізму. Традиційним у лінгвістичній літературі, наприклад, є синонімічний ряд Negro-colored-black-Afro-American, в якому кожне наступне слово, виникаючи як евфемістичне позначення, поступово знижувалось до статусу дисфеміи і вимагало утворення нового нейтрального еквівалента.

Дисфемізмам і евфемізмам притаманна не лише часова відносність. Важливими є й інші чинники, такі як контекст (мовленнєва ситуація), культурно-територіальні, гендерні і вікові відмінності. Не останню роль у дієвості дисфемізмів відіграє мовна «мода», що і спостерігаємо сьогодні в газетно-публіцистичних текстах. Серед внутрішньомовних причин дієвості дисфемізмів відзначають, зокрема, застосування мовцями здебільшого експресивних одиниць, аніж нейтральних.

У деяких випадках евфемізм можуть використовувати з іронією, отож він набуває ознак дисфемізму: «He (Саркозі) is setting up a “strategic national investment fund” to take stakes in French companies so as to protect them from foreign predators» (The Economist, 13 листопада 2008). Оскільки тон процитованої статті про політику французького президента є різко негативним, позначення «strategic national investment fund» сприймається як красива назва, а іноземні інвестори, зрозуміло, вважаються «хижаками» не з точки зору автора статті, а самого Саркозі.

Гумористичні вирази можуть бути і евфемістичними, і дисфемістичними залежно від контексту: «As recession beckons and joblessness rises, Mr Sarkozy cannot leave the plight of the unemployed to the left» (The Economist, 13 листопада 2008). Економічний спад – це серйозна проблема, і, застосовуючи дієслово «beckon», автор загострює глибоко іронічний характер публікації. Ефект

підсилюється використанням піднесеного «tread» («ступати»): «It (обраний Саркозі курс) is a delicate path to tread» (The Economist, 13 листопада 2008). Отже, при вивченні дисфемістичних одиниць необхідно враховувати їхній соціально-культурний і дискурсивно-мовний контекст.

Серед джерел традиційних евфемістичних виразів вирізняють фонологічні (заміна частини слова, усічення, аббревіація) і лексико-семантичні (через метафору, метонімію, гіперболу, применшення). Дисфемізми можуть бути результатом тих самих процесів.

Найпоширенішими лексико-семантичними способами утворення дисфемізмів вважають метафоричну та метонімічну номінацію [7]. Наприклад, кризу, в якій опинились Сполучені Штати Америки напередодні обрання Барака Обами на найвищий пост у країні, порівнюють з трясовиною, з якої країну необхідно витягнути: «Whom will he appoint to dig the US economy out of its mire» (The Times, 8 листопада 2008). Ця метафора належить самому Обамі, а в газетній статті автор застосовує алюзію до слів новообраного президента.

Численні збройні сутички на території Іраку виражені у метафорі «вірус»: «the virus of violence that has engulfed Iraq». І війна, і вірус є злом, що тягне за собою жертви, може перейти контрольовані межі і «поглинути» об'єкт. Будь-які спроби реформування вищої освіти в Італії «закопуються»: «The *baroni* wield considerable influence over governments, particularly of the centre-left, and have used it to bury most attempts at reform» (The Economist, 13 листопада, 2008).

Метафоричним є епітет «пошарпаний», «зношений», використаний для характеристики політики Америки: «For the past eight years the debacle in Florida in 2000 has been cited (not always fairly) as an example of shabby American politics» (The Times, 6 листопада 2008). Цей дисфемізм підкреслює непридатність для вживання, застарілість, необхідність пошуку нового курсу.

У часи кризи ринки Сполучених Штатів описують як «схвильовані», «знервовані»: «He (Барак Обама) knows that jittery markets, nervous voters and world leaders... are looking to him for leadership even before he takes office» (The Times, 8 листопада 2008). У цьому прикладі наявний метонімічний

семантичний зсув, коли людська ознака (схвильованість) переноситься на місце.

Брак цілеспрямованої політики європейських країн у питаннях енергетичної безпеки різко критикують через використання метонімічних епітетів «shambolic» і «inattentive»: «But a shambolic and inattentive European policy on pipelines and energy dependence in recent years has left policymakers in Washington feeling that they are wasting their time. If the Europeans cannot look after their own interests, why should America?» (The Economist, 13 листопада 2008).

Прикладом применшення є дисфема «пробиратись, протискуватись» у контексті вступу Литви до Європейського Союзу: «The country scraped into the European Union in 2004, despite severe doubts in Brussels» (The Economist, 8 червня 2006). Для позначення обмеженої влади у статті про ситуацію в Чехії вжито слово “sniff”: «Yet the 35.4 % they took in the election ... was still not enough to give ... Civic Democrats more than a sniff of power» (The Economist, 10 червня 2006). Кремль не вибачився перед Бараком Обамою за затримку в аеропорту, а «пробубонів»: «No matter that the Kremlin muttered an apology for delaying Barack Obama, along with his mentor on the Senate Foreign Relations Committee, Richard Lugar, in August 2005» (The Economist, 13 листопада 2008). Європейський Союз отримує таке визначення своєї природи: «The union itself is a happy hybrid: a political sort-of-government and an almost-judicial regulator, built on a bedrock of almost 100,000 pages of legislation» (The Economist, 6 листопада 2008).

У мові періодичної преси вживають і фразеологізми, що зазнають структурної видозміни та набувають дисфемістичних ознак. Наприклад, викладацький склад в італійських університетах корумпований і всевладний, наділений владою вирішувати, хто має право на «академічне життя»: «Most Italians point instead to the overweening power of the *baroni* (barons), or tenured professors with the power of academic life and death» (The Economist, 13 листопада 2008). У заголовку статті «Is Sarkozy a Closet Socialist?» (The Economist, 13 листопада 2008) чітко відчуваємо вплив фразеологізму «to come out of the

closet», що позначає визнання факту, який раніше ретельно приховували, і має яскраво виражений пейоративний характер.

Визначено, що в основі дисфемістичного висловлювання лежить звуження (за класифікацією В. Г. Гака) такого семантичного відношення, за якого конотативний компонент набуває негативної оцінковості, а денотат (нейтральний або пейоративний) залишається незмінним.

Два види дисфемізмів, залежно від природи денотата, виділяє А. М. Резанова. Перша група дисфем характеризується інтенсифікацією негативності, що апріорі властива денотату. В основі дисфемії закладене певне поняття, що споконвічно оцінювалось соціумом як пейоративне (наприклад, поняття смерті, хвороби, людських вад тощо). Отже, зазначає Резанова, вдаючись до дисфемії, мовець підсилює негативну складову цього поняття. Наприклад, лідера терористів названо «головорізом» (“thug”), що є експресивнішим позначенням поняття «вбивця». На російському ринку не схвильовані, а «перелякані» нестабільністю в часи кризи: «Spooked by plunging stockmarkets, regulators have preferred to suspend trading for long periods, and to introduce technical rules to limit the sharpest swings» (The Economist, 16 жовтня 2008).

У другій групі дисфемізмів ми маємо нейтральний денотат, якому надається негативна оцінка. Наприклад, гнучкість політики Саркозі піддають критиці, і слово «agile» набуває негативної експресії: «And Mr Sarkozy is nothing if not agile. But even he will find it hard to straddle the entire political spectrum» (The Economist, 13 листопада 2008).

У міжособистісному спілкуванні дисфемізми можуть бути проявом мовної агресії в конфліктних комунікативних ситуаціях, коли мовець намагається завдати комунікативної шкоди адресатові, принизити його статус, наприклад, у випадку фамільярного звертання в офіційній обстановці. Зрозуміло, що в засобах масової інформації дисфемія не є актом мовної агресії щодо адресата, оскільки не ставить за мету і не веде до конфліктності. Автори газетних матеріалів, навпаки, прагнуть викликати у свого читача відчуття солідарності, переконати його в правоті власної інтерпретації тих чи інших подій. Негатив в цьому випадку звернений на третю особу (політика, уряд,

події, пов'язані з ними, ситуацій, які є результатом їхньої діяльності). Якщо читач поділяє думку автора статті, то негативна оцінка, виражена в грубо експресивній лексиці, сприятиме встановленню позитивного контакту і довіри між ними.

Як зазначають А. В. Полонський і М. В. Гречихін, дисфемізм у періодичній пресі є одним із мовних засобів вираження інтолерантного ставлення до суб'єкта [6]. У текстах мас-медіа дисфемізми виконують певні функції, які виділено А. М. Резановою. Функція засудження (обвинувачення, докору) чітко простежується, наприклад, у дисфемі «спраглий крові» («the blood-thirsty followers of a terrorist leader»), «буянити» («armies rampaging in the Muslim heartland») на позначення неконтрольованих воєнних дій. Вбивця «запакував» («racked») свою жертву в машину. Дебати в Європі стосовно вступу Туреччини до Європейського Союзу характеризуються як суєта, метушня, хвилювання через дрібниці («at the centre of all this fuss»). Автора промов для Джорджа Буша в одній зі статей названо «писакою» («scribe»). Численні скандали навколо Міністерства внутрішніх справ Британії названо «багнюкою, яка прилипає»: «... mud of all kinds sticks to the Home Office these days». Королівський Суд «підносить», роздає як порції їжі, найдовші терміни ув'язнення: «... the Crown Court, which dishes out the longest prison terms». Замість нейтрального «сформувати коаліцію» вжито емоційно забарвлене «склепати», «зробити абияк»: «But the Civic Democrats' leader ... is still hoping to cobble together a majority». Спортсменів можна підготувати до змагань, однак якщо це роблять дуже швидко, підходить швидше «збити»: «Romanian gymnasts and Chinese swimmers churned out by state-backed programmes». Замість «рухатись вперед» вжито «рухатись абияк»: «The only comfort for Czechs is that all other central European countries have wobbly governments too - and yet they are muddling along quite nicely» (The Economist, 1 червня 2006).

Дисфемізми можуть також виконувати функцію зниження соціального статусу опонента (приниження). За допомогою таких навмисне грубих виразів опонента можна дискредитувати і завдати йому моральної шкоди [1]. Наприклад, парламент Росії як найвищий законодавчий орган повинен

приймати виважені, добре продумані рішення, чого, на думку британського журналіста, він вже давно не робить, а, отже, не відповідає своєму високому статусу: «In reality, however, the Russian parliament was long ago turned into a rubber-stamping body dominated by Mr Putin's United Russia party» (The Economist, 6 листопада 2008).

В той час як «серйозні гравці» на політичній арені – Сполучені Штати і Росія – вирішують, де розташовувати військові бази і протиракетні установки, від Польщі і Чехії мало що залежить: «Czechs and Poles may feel a touch queasy as these issues are discussed over their heads; but there is little they can do about it in practice» (The Economist, 13 листопада 2008).

Ніколя Саркозі повністю скористався можливостями, що надає голосування в ЄС: «But it is the French president who has had the EU mandate to act as globe-trotting European diplomat-in-chief. He has milked it for all it is worth» (The Economist, 23 жовтня 2008). Використання дієслова «доїти» не відповідає статусу політика найвищого рангу. На фоні «важковаговика» Тоні Блера, вплив Саркозі невеликий: «Short of a heavyweight figure like Britain's Tony Blair in the job, how would a middling EU president have dealt with Russia or the market meltdown?» (The Economist, 23 жовтня 2008). На думку журналіста, йому не вдалось насправді об'єднати Європу, а лише створити видимість єдності: «He may have proven his ability to charm, cajole and bully fellow Europeans into a show of unity» (The Economist, 23 жовтня 2008).

Подібну функцію виконують дисфемістичні одиниці і в наступному уривку: «The leaders of all 27 EU countries met at an emergency summit on September 1st, and – breaking with their normal habits of mudge and fudge – issued an admirably limpid demand, backed by a crystal-clear condition. It was hardly a savage threat: such pacts are bureaucratic rather than historic, offering a single legal framework for matters that range from border disputes to squabbles over salami imports» (The Economist, 6 листопада 2008). Лідери європейських країн не проводили переговори, а «торгувались»: «After some swift haggling, leaders finally fixed on postponing the PCA talks» (The Economist, 6 листопада 2008).

У деяких випадках дисфемізми сприяють встановленню позитивного контакту через знеславлення третьої особи. Наприклад, переважна більшість американців не схвалює політики Джорджа Буша-молодшого, отож негативна оцінка його діяльності, зокрема, безпорадність його адміністрації у попередженні і ліквідації наслідків урагану «Катріна», знайдуть позитивний відгук у цієї частини американського населення: «The vote was as much a verdict on the past eight years of Republican rule, particularly the past four years of Mr Bush's presidency, with its sack-handed response to Hurricane Katrina» (The Economist, 6 листопада 2008).

Дисфемія також функціонує як свого роду мистецтво в колі освічених людей для надання мовленню емоційного забарвлення, «пікантності», що часто спостерігається в сучасному суспільстві і в засобах масової інформації, зокрема. При цьому обираються не банальні вирази, а вишукані, несподівані, оригінальні, часто спостерігається гра слів. Наприклад, британські в'язниці переповнені і продовжують поповнюватись новими злочинцями, засудженими до ув'язнення навіть за дрібні правопорушення. Такою є політика британського уряду у сфері кримінального права, а, отже, він «фарширує» в'язниці: «The British government has been accused of ... stuffing prisons» (The Economist, 22 червня 2008). У цьому контексті нова група в'язнів іменується «партією» (як от «партія хлібин, що випікаються разом»): «... governors are told to make space for a new batch of prisoners». Можна «накинути» місяць до терміну ув'язнення: «... tacking a month onto the average sentence length» (The Economist, 22 червня 2008).

Наслідки світової економічної кризи відчувають на собі усі верстви російського суспільства, але у пересічних росіян наразі менше «синців»: «So far, ordinary Russians have been less bruised» (The Economist, 16 жовтня 2008). Бараку Обамі не варто просити європейські країни «проковтнути» свої заперечення стосовно членства України і Грузії в НАТО: «But if Mr Obama wants to cash in his popularity in Europe, he is more likely to do so by asking European countries to send more troops to Afghanistan, not to swallow their objections to NATO membership for two increasingly unconvincing candidates: a

chaotically divided Ukraine and an erratic, indefensible Georgia» (The Economist, 13 листопада 2008).

Отже, дисфемізми вживають у англомовних газетних текстах з метою емоційного впливу на аудиторію через осміяння предметів, явищ чи осіб, позначених ними. При цьому, негативна оцінка не є виражена відкрито (за допомогою слів “добре”, “погано” та їхніх синонімів), а завуальовано, через модальну рамку слова.

1. *Барінова А. В.* Дисфемизм, или Какофемизм // Энциклопедический словарь-справочник: Выразительные средства русского языка и речевые ошибки и недочеты / Под ред. А.П. Сковородникова. – М., 2005.
2. *Кацев А. М.* Эвфемизмы и просторечие. Семантический аспект // Актуальные проблемы семасиологии. — Л., 1991.
3. *Коваленко Б. О.* Стилiстично знижена лексика в мовi сучасної української публіцистики: Автореф. дис. канд. філол. наук: 10.02.01 / НАН України; Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні. — К., 2003. — 19 с.
4. *Колосов С. А.* Манипулятивные технологии дискурса ненависти.—Критика и семиотика. - Вып. 7. - Новосибирск, 2004. - С. 248-256.
5. Лингвистический энциклопедический словарь / Гл. ред. В. Н. Ярцева. — М.: Сов. энциклопедия, 1990. – 685 с.: ил.
6. *Полонский А. В., Гречихин М. В.* Современные масс-медиа: язык интолерантности // Журналистика и медиаобразование-2008: сб. трудов III Междунар. науч.-практ. конф. (Белгород, 25-27 сентября 2008 г.): в 2 т. Т. II / Под ред. проф. М. Ю. Казак, проф. У. Перси, проф. А. В. Полонского, доц. Е.А. Кожемякина. – Белгород: БелГУ, 2008. – С. 44-49.
7. *Резанова А. Н.* Дисфемия в английском языке: семантические механизмы и прагматические функции: Автореф. дисс. канд. филол. наук: 10.02.04 / Российский гос. педагог. ун-т им. А. И. Герцена. – С.-Пб., 2008. – 19 с.

ON THE QUESTION OF DYSPHEMIA IN MODERN ENGLISH-LANGUAGE PRESS

Romana Hnatkivska

The Ivan Franko National University in L'viv

(1, Universytets'ka St., L'viv, 79000)

The article discusses the functioning of dysphemisms in the modern English-language press. The concept of dysphemism is defined, which is a discursive-contextual phenomenon, opposite to euphemism in the associative-denotative plane. The basic sources and conditions of validity of dysphemisms are considered. Their main functions in newspaper articles are singled out.

Key words: dysphemia, dysphemism, euphemism, pejorative meaning.

**К ПРОБЛЕМЕ ДИСФЕМИИ
В СОВРЕМЕННОЙ АНГЛОЯЗЫЧНОЙ ПРЕССЕ**

Романа Гнаткивская

Львовский национальный университет имени Ивана Франко

(ул. Университетская, 1, г. Львов, 79000)

Статья посвящена проблеме функционирования дисфемизмов в современной англоязычной прессе. Определено понятие дисфемизма, которое есть явлением дискурсивно-контекстуальным и противоположным в ассоциативно-денотативном плане эвфемизму. Рассмотрены основные источники создания дисфемных единиц и условия их действенности. Выделены основные функции дисфемизмов в газетных текстах.

Ключевые слова: дисфемия, дисфемизм, эвфемизм, пейоративное значение.

Стаття надійшла до редколегії 25. 02. 2009

Прийнята до друку 09. 03. 2009